

Nové nebo vzácné chorošovitě houby z Plzeňska

New or rare polyporoid fungi from the Pilsen region

Jiří Kout¹ & Josef Vlasák^{2,3}

¹ Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická, katedra biologie, Klatovská 51, 306 19 Plzeň, e-mail: martial@seznam.cz

² Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Ústav molekulární biologie rostlin, Branišovská 31/1160, 370 05 České Budějovice, e-mail: vlasak@umbr.cas.cz

³ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice

Abstract

Several rare species of polyporoid fungi are reported from the Pilsen region: *Antrodia ramentacea*, *Daedaleopsis tricolor*, *Dichomitus campestris*, *Diplomitoporus flavescens*, *Haploporus tuberculosus*, *Piptoporus quercinus*, *Sistotrema confluens*, *Steccherinum oreophilum* and *Trametes trogii*. All of them belong to rarely reported species; some of them were collected in west Bohemia for the first time. Short descriptions, remarks and photo are included for some of the species.

Keywords

lignicolous species, Basidiomycetes, polyporoid fungi

Úvod

Houby, označované jako choroše, jsou umělým souborem zástupců několika řádů basidiomycet a tvoří tedy jednotnou taxonomickou skupinu (Binder & Hibbett 2002, Hibbett et al. 2007). Přesto se tento tradiční název stále používá pro houby s poroidním hymenoforem (někdy přecházejícím v lamelovitý nebo na zuby roztrhaný), které rostou většinou na dřevě v různých fázích rozkladu (Ryvarden & Gilbertson 1993). Nejvhodnější místa pro fruktifikaci chorošů jsou proto staré porosty pralesního charakteru. V dnešní intenzivně využívané krajině, do níž patří i většina našich lesů, nemají dřevní houby dostatek substrátu. V přírodě tak běžně potkáváme jen omezený počet druhů, které jsou nejméně náročné na charakter

lokality a povahu substrátu. Vzácnější druhy je proto vždy vhodné zaznamenat a případně jejich výskyt dokladovat herbářovými položkami.

V tomto příspěvku přinášíme několik pozoruhodných nálezů vzácných chorošovitých hub ze západních Čech z Plzně a jejího okolí.

Materiál a metody

Vzorky chorošů byly sbírány v letech 2009 a 2010 na různých lokalitách v Plzni a v jejím blízkém okolí. Všechny popisy uváděné u jednotlivých druhů byly pořízeny podle nalezených vzorků. Většinu druhů bylo možné spolehlivě určit přímo v terénu, některé druhy pak potvrdilo následné mikroskopování preparátů plodnic v Melzerově činidle i v KOH s použitím imerzního objektivu (100×). Studovaný materiál je uložen v herbářích katedry biologie Západočeské univerzity v Plzni (herb. KBI ZČU) a v Národním muzeu v Praze (PRM).

Výsledky a diskuse

Antrodia ramentacea (Berk. & Broome) Donk – outkovka labyrintická

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, severně od Plzně při kraji města (Bolevec), les na okraji sídliště Košutka, u plotu lesního závodu, odumřelá spodní větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 10. 1. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU); Ibid., 24. 7. 2010 not. J. Kout; asi 0,5 km východně od prvního nálezu, poblíž silnice k lesnímu závodu, spadlá větev borovice lesní, 23. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (PRM 922268).

Plodnice tohoto druhu jsou většinou rozlité, začínající růst nejprve v rýhách borky jako malé ostrůvky s několika málo velkými póry, později rozlité až na 3 × 2 cm, někdy s náznaky odkloněných kloboučků, které jsou nejvýše 2 mm široké. Celkově jsou plodnice světle špinavě béžové nebo slámové na rourkách, nenápadný klobouk je špinavě bílý. Póry jsou velké, až 1 mm široké, v jednom směru protažené (u plodnic vyrůstajících z boku větve) nebo koncentricky stažené (u plodnic ze spodní části větve). Mikroskopicky je tato *Antrodia* výjimečná tím, že trama rourek je prakticky bez skeletových hyf. Rozkládá dřevo velmi dobře pozorovatelnou hnědou hnilobou, kde je toto zbarvení způsobené přítomností nerozloženého ligninu.

V případě prvního nálezu plodnice vyrůstaly asi 2,5 m nad zemí na mrtvé větvi s kůrou odstávající z kmenu živé borovice lesní. Na nižších větvích (asi o 0,5 m) rostla ještě pórnovitka borová – *Gloeoporus taxicola* (Pers.) Gilb. & Ryvarden, která se v širokém okolí lokality vyskytuje poměrně často. Při letní kontrole byla pozorována tvorba nových plodnic *Antrodia ramentacea* v místě odlomené větve od zimního sběru. Potvrzením výskytu outkovky labyrintické u Plzně byl druhý záznam ve vzrostlém borovém lese na ležící větvi s borkou poblíž prvního místa.

Pozoruhodný nález outkovky labyrintické u Plzně se vymyká dosud známé fenologii (výskyt se udává od července do listopadu) i ekologii této houby. Dosud byl tento druh od nás znám především ze zachovalého prostředí jihočeských blat (Kotlaba 1955, 1984), místní lesy tvoří naproti tomu převážně monokultura borovice lesní. Hlavním faktorem výskytu bude zřejmě dlouhá kontinuita místních porostů. Jde o první nálezy v západních Čechách. Přes velkou snahu se však nepodařilo najít více lokalit.

Možnost záměny za jiné druhy je sice pro necvičené oko značná, nicméně kombinací vzhledu a ekologie máme velmi dobré počáteční vodítko k předběžné determinaci. Charakteristické póry (velikost a protažení) jsou velmi dobrým znakem, stejně jako specifická ekologie. Druh osídluje výhradně odumřelé větve borovice, které však zůstávají ještě připojené ke stromu, případné nálezy na zemi pochází vždy z větví s borkou (tedy nedávno spadlých). Houba patří do skupiny druhů kolem *Antrodia albida* (*A. albida*, *A. macra*, *A. heteromorpha*) z nichž ale jen *A. heteromorpha* může růst na borovicích, a to jen velmi vzácně v horských lesích. Ta má navíc ještě podstatně větší póry a tužší dužninu. Spadlé borové větve porůstá ještě pórnatka popelavá – *Cinereomyces lindbladii* (Berk.) Jülich, která vytváří také rozlité a bělavé plodnice, ale má drobnější póry. Na stejném substrátu hojná pórnotvika borová – *Gloeoporus taxicola* se mimo jiné liší nápadně červenavou barvou hymenoforu.

***Daedaleopsis tricolor* (Bull.) Bondartsev & Singer – sítkovec trojbarvý (obr. 1)**

Nové nálezy tohoto druhu pro Čechy z Plzeňska byly uveřejněny nedávno v Mykologických listech (Kotlaba et al. 2010).

Plodnice jsou kloboukaté, spíše úzce připojené. Povrch klobouku je nejprve hnědavý, později v dospělosti sametově tmavě červený. Okraj klobouku je ostrý, někdy s výrazným bílým pruhem (v mládí a za čerstva). Hymenofor je charakteristicky lamelovitý, nejprve bělavý s tupým ostrím lamel, později jsou lamely až papírovité s ostrými hranami a hnědavým zbarvením.

Daedaleopsis tricolor patří k několika málo chorobům s lamelovitým hymenoforem, a proto jde snadno určit přímo v terénu. Blíže příbuzný sítkovec načervenalý – *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt. má poněkud větší plodnice, nemá sametově červenavý povrch klobouku a lamelovitý hymenofor je možné pozorovat jen zřídka, a to u velmi starých plodnic. U starých plodnic sítkovce načervenalého totiž v důsledku sesychání tkáně praskají koncentricky orientované části stěn rourek, zatímco radiálně orientované stěny rourek zůstávají beze změn (Vampola 1994). Lamelovité uspořádání hymenoforu najdeme i u lupeníku březového – *Lenzites betulina* (L.) Fr., ale jeho dužnina má bílou barvu, odlišnou od dřevového zbarvení dužniny sítkovců. Na Plzeňsku je možné lupeník březový nalézt nejspíše v kvalitních bukových porostech. Pokud povrch klobouku sítkovce

trojbarvého postrádá červenavé tóny (mladé plodnice), pak připomíná některé hojně uštkovky (*Trametes* spp.) a může snadno unikat pozornosti mykologů.

Stále je diskutována otázka druhové hodnoty *D. tricolor* a dosud neexistuje jednoznačné řešení tohoto problému. Tradiční morfologické pojetí preferuje *D. tricolor* jako samostatný druh (e.g. Ryvarden & Gilbertson 1993), i když příbuznost s *D. confragosa* je nepochybná. Na druhou stranu sekvenování mitochondriální DNA korejskými mykology nepotvrdilo *D. tricolor* jako samostatný druh, odlišný od *D. confragosa* (Ko & Jung 1999a). Pozoruhodné však je, že stejní autoři ve stejné době v jiné práci oba druhy naopak uvádějí samostatně (Ko & Jung 1999b). Je tedy zřejmé, že v budoucnu bude nezbytné provést další nezávislé testy. Objevují se i názory o možné varietě *D. confragosa* var. *tricolor*.

Obr. 1. Sífkovec trojbarvý (*Daedaleopsis tricolor*) – les u sídliště Košutka na severním okraji Plzně.

Fig. 1. *Daedaleopsis tricolor* – forest near the housing estate Košutka on the northern edge of Pilsen.

***Dichomitus campestris* (Quél.) Domaňski & Orlicz. – outkovka polní**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, jihozápadně od Plzně, u obce Líně, les Na Drahách, spodní (asi 1 m nad zemí) odumřelá větev dubu (*Quercus*), 8. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU). Na severním okraji Plzně, v arboretu Sofronka u ryb. Vydymáček, odumřelá větev dubu, 10. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (PRM 922269).

Tento choroš vytváří nenápadné tuhé, boulovité nebo rozlité plodnice s velkými póry, zprvu bělavé, ve stáří s černým okrajem. Kotlaba (1984) z Plzeňska žádný nález neuvádí. První záznamy ze západních Čech pocházejí zřejmě z mykologických průzkumů přírodní památky Pod Smutným koutem (Koptík et al. 2006a) a přírodní památky Krasíkov (Koptík et al. 2006b), kde je tento druh poměrně častý.

Lokalita u obce Líně se nachází v bezprostřední blízkosti rychlostní komunikace, a proto čisté prostředí zřejmě nebude klíčovou podmínkou pro výskyt této houby. Druh je uváděn z teplejších lokalit s preferencí pro lísku a dub (Kotlaba et al. 2006b).

***Diplomitoporus flavescens* (Bres.) Domaňski – outkovka žlutavá**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, severně od Plzně při kraji města, les u sídliště Košutka, zlomená borovice lesní (menší kmínek o průměru do 15 cm), 17. 11. 2009 not. J. Kout, 10. 1. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU). PR Kamenný rybník, stojící mrtvá borovice lesní při kraji rezervace, 16. 6. 2010 (PRM 922270), 10. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU); asi 100 m východně od prvního nálezu, u Kolomazné pece, tenký stojící kmínek borovice lesní, 3. 11. 2010 not. J. Kout. Plzeňský kraj, Obora, polesí Židova strouha, ležící borovice lesní, 24. 7. 2010 leg. et det. M. Bartůšek (PRM 922271). Plzeň, Borská pole, srpen 2010 leg. A. Hodanová, det. J. Kout (PRM 922272). Severně od Plzně při kraji města, les u sídliště Košutka (v okolí lesního závodu), tři nálezy na odumřelém dřevě borovice lesní, 17. 10. 2010 not. J. Kout. Severně od Plzně, asi 30 m od silnice na Záluží, oblast lesa Lány, odumřelý stojící slabý kmínek borovice lesní, 18. 10. 2010 not. J. Kout.

Druh vytváří kloboukaté tuhé plodnice, široce přirostlé k substrátu. Povrch klobouku je jemně bíle chlupatý, bez výrazného pásování, ve stáří zpravidla zelený od řas (Chlorophyta). Charakteristický je mírně žlutavý odstín v pórech, který se objevuje hned u mladých plodnic. Póry jsou středně velké, okrouhlé, sbíhavé a protažené na substrát. Mikroskopicky důležitým znakem jsou typické široce alantoidní výtrusy.

Všechny uvedené lokality s výjimkou přírodní rezervace Kamenný rybník (i zde však šlo o okrajovou část rezervace s hospodářským lesem) jsou porostlé monokulturním borem, kde se nevyskytují mrtvé kmeny větších rozměrů. Substrátem bylo pokaždé mrtvé dřevo borovice lesní. Téměř ve všech případech šlo o slabé kmínky (často ještě stojící), kterých je v místních lesích dostatek.

Podle dosavadních poznatků z České republiky se za hlavní oblast výskytu považují jižní Čechy, kde outkovka žlutavá roste na rašelinistích s borovicí blatkou (Kotlaba et al. 2006c). Z kulturních lesů jsou od nás známy jen ojedinělé nálezy

z Třeboňska (Kout & Vlasák 2009) a podle osobního sdělení P. Vampoly také z Českomoravské vrchoviny a jižní Moravy. V jižních Čechách se tento druh mohl zřejmě rozšířit do kulturního lesa z blízkých blat. V okolí Plzně však žádné takové blatkové rašeliniště není. Zřejmě nejbližší lokalitou podobného charakteru je přírodní rezervace Hůrky asi 20 km SZ od Plzně, ale tam nebyla outkovka žlutavá nalezena. Spíše se zdá, že v místních lesích tento druh vždy rostl, což potvrzují také nálezy z několika různých míst. Podle našich zkušeností *Diplomitoporus flavescens* preferuje slabé, nedávno odumřelé kmínky borovice lesní, kterých najdeme v okolí Plzně dostatek. Prezentované nálezy dokazují, že blata již nejsou jediným biotopem výskytu tohoto vzácného choroše u nás. Místní bory poskytují outkovce žlutavé vhodné prostředí, a protože jde o rekreační lesy Bolevecké rybníční soustavy, nemělo by ani v budoucnosti dojít k ohrožení jejího biotopu.

Daleko hojnější pórnatka popelavá – *Cinereomyces lindbladii* vytváří rozlité a tenké, bělavé plodnice. Pokud se však houba vyvíjí v kontaktu se zemí, může k stáru dostat nažloutlý nádech. Spolehlivě oba druhy odlišíme snadno podle skeletových hyf, které se u *C. lindbladii* rozpouštějí v 5% roztoku KOH a jsou také zřetelně amyloidní (barví se šedomodře v Melzerově činidlo). Na borovicích roste také velmi vzácná outkovka neladná – *Dichomitus squalens* (P. Karst.) D. A. Reid, z Čech je však dosud znám jen jediný starší nález z Třeboňska. Vzdálené podobné mohou být také některé další outkovky (*Trametes*), ty však rostou převážně na listnácích a mají odlišné výtrusy.

***Haploporus tuberculosus* (Fr.) Niemelä & Y.C. Dai – dubovnice střevovitá**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, poblíž obce Obora, údolí řeky Střely (pravý břeh), padlý kmen dubu, 22. 5. 2010; poblíž předchozí lokality, po proudu řeky v bočním údolí (U studáněk), 30. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU).

Dubovnice vytváří na kůře dubů rozlité, světle kakaové plodnice s výraznými póry. Mikroskopicky ji velmi dobře charakterizují unikátní podélně ornamentované výtrusy (Kotlaba & Pouzar 1963).

Nalezené plodnice rostly na padlých kmenech, nebyly proto tak nápadné, jako jsou sběry z jižních Čech, kde dubovnice obvykle roste na silných větvích starých dubů, často ve velké výšce (Papoušek 2004).

Kotlaba (1984) uvádí jen jeden nález poblíž Plzně (u Manětína) a od té doby zde dubovnice střevovitá zřejmě nebyla sbírána. Ekologické nároky této nápadné houby se nám jeví jako poněkud nejasné. Např. v zámeckém parku na Hluboké se v letech 1980–1990 vyskytovala na šesti místech a v blízkém okolí na dalších asi deseti místech; za posledních 20 let ale na těchto lokalitách nebyl zaznamenán žádný výskyt, ačkoli všechny substrátové stromy dosud stojí a mají stále dost suchých větví. Údolí Střely, odkud pochází náš nový nález dubovnice střevovité, je z hlediska mykologického velmi kvalitní lokalitou s výskytem dalších zajímavých

druhů chorošů (*Ceriporia*, *Perenniporia*), o kterých bude pojednáno v některém z dalších připravovaných článků.

Dubovnice je známější pod rodovým jménem *Pachykytospora* (Fr.) Kotl. & Pouzar. Dai et al. (2002) však podávají morfologické důkazy pro příslušnost k rodu *Haploporus* Bondartsev & Singer. Piątek (2005) dělí *Haploporus* na dvě sekce a zachovává jméno *Pachykytospora* pro resupinatní druhy.

***Piptoporus quercinus* (Schrad.) P. Karst. – pstřeňovec dubový**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, severně od Plzně, Zábělá, poblíž žel. trati, 27. 7. 2010 leg. J. Kout, det. M. Bartůšek.

Plodnice tohoto druhu byla nalezena pouze jednou, a to již v pokročilém stádiu rozkladu, na starém pařezu a prvotní terénní určení bylo proto potvrzeno až mikroskopicky. *Piptoporus quercinus* tvoří velké, masité klobouky světle hnědé barvy, připomínající tvarem a konzistencí velmi hojný březovník obecný – *Piptoporus betulinus* (Bull.: Fr.) P. Karst. rostoucí na břízách. Póry pstřeňovce dubového se po otlačení rychle barví do červenohněda. Roste pouze na dubech a typický je výskyt na velmi starých pařezech a suchých kmenech, kde už jiné houby nerostou. Zde pak vyrůstá jen v příznivých letech, obvykle jen jednou za několik let, ale je mimořádně stálý (v jižních Čechách jsme zaznamenali výskyt na témže padlém kmeni i po 25 letech).

O pstřeňovci dubovém ze západních Čech pravděpodobně dosud nikdo nerefereoval (cf. Kotlaba et al. 2006a). Zábělou tedy můžeme označit za jeho nejzápadnější lokalitu v České republice.

Pozn.: Někteří autoři upřednostňují zařazení druhu do rodu *Buglossoporus* na základě odlišné hyfové stavby tramy rourek, jiných skeletových hyf a výtrusů (Kotlaba & Pouzar 1966).

***Sistotrema confluens* Pers. – rozděrká splývavá**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, Plzeň, jihozápadní okraj města, „Borská pole“, na zemi, říjen 2010 leg. A. Hodanová, det. T. Kučera, rev. J. Kout. Severně od Plzně, PP Doubí, říjen 2010 leg. S. Holec, det. J. Kout (herb. KBI ZČU).

Rozděrký nepatří mezi typické choroše, protože nerozkládají dřevo, ale vytvářejí mykorhizní symbiózu. Mikroskopicky charakterizuje rod *Sistotrema* přítomnost více než čtyř sterigmat na bazidii u převážné většiny druhů. Rozděrká splývavá patří obecně k vzácným druhům, z Plzeňska je však již známa a také je zde pravidelně nacházena (Kotlaba et al. 2006d).

***Steccherinum oreophilum* Lindsey & Gilb. – bránovitka přezkatá**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, severně od Plzně, v arboretu Sofronka u ryb. Vydymáček, spadlá větvička listnáče (vrba?), 10. 10. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU).

Makroskopicky je bránovitka přezkatá velmi podobná bránovitce mléčné – *Irpex lacteus* (Fr.) Fr., nutné je proto mikroskopické vyšetření materiálu. Nápadné

inkrustované a tlustostěnné cystidy nás okamžitě upozorní na rody *Irpex* nebo *Steccherinum* (zubatý hymenofor vyloučí pravé choroše, např. rod *Junghuhnia*). Potvrdíme-li ještě přítomnost přezek na generativních hyfách, pak nejde o bránovitku mléčnou a určení je konečné. Bránovitka přezkatá roste na odkorněném dřevě listnáčů, podle našich zkušeností vyhledává tenké větvičky ve vlhčích lokalitách.

Náš nález je zřejmě první nález z území Plzeňska a zároveň je nejzápadnější lokalitou v ČR.

***Trametes trogii* Berk. – outkovka Trogova**

Lokalita: Česká republika, Plzeňský kraj, Plzeň, jihozápadní okraj města, „Borská pole“, září 2009 (herb. KBI ZČU), říjen 2010 (PRM 922273) leg. A. Hodanová, det. J. Kout. Severně od Plzně, žel. st. Třemošná, pařez listnáče, 15. 5. 2010 leg. et det. J. Kout (herb. KBI ZČU); ibid., říjen 2010 not. J. Kout.

Tento druh má kloboukaté, svrchu srstnatě chlupaté, šedavé nebo hnědavé plodnice s velkými póry, které často trochu sbíhají na substrát. Na řezu má dužnina světlou barvu.

Na Plzeňsku byla outkovka Trogova dosud neznámým druhem, donedávna dokonce nebyla známa ani z Čech (Kotlaba & Pouzar 2001). Nálezy z okolí Plzně potvrzují synantropní šíření této houby, stejně jako nové lokality z jižních Čech (Kout & Vlasák 2009). Velmi zajímavé bude sledovat její výskyt v okolí Plzně v následujících letech.

Příbuzná a hojná outkovka francouzská – *Trametes gallica* Fr. se liší tmavší dužninou hnědé barvy; póry jsou často s fialově hnědým odstínem. Hnědavé zbarvení dužniny je typické pro rod *Coriolopsis*, kam se někdy oba druhy řadí. Ekologicky *T. gallica* preferuje jasan, ale *T. trogii* upřednostňuje topoly. Spolehlivě oba druhy odlišuje velikost výtrusů, outkovka Trogova je však plodná jen v určité části roku, a tak jsou nálezy často sterilní (Kotlaba & Pouzar 2001).

Poděkování

Článek vznikl s podporou projektu POSTDOC 2010 ZČU. Děkujeme také všem, kteří nám přispěli ať už svými nálezy nebo poznámkami k textu.

Literatura

- Binder M. & Hibbett D. S. (2002): Higher-level phylogenetic relationships of homobasidiomycetes (mushroom-forming fungi) inferred from four rDNA regions. – *Mol. Phylogenet. Evol.* 22: 76–90.
- Dai Y. C., Niemelä T. & Kinnunen J. (2002): The polypore genera *Abundisporus* and *Perenniporia* (Basidiomycota) in China, with notes on *Haploporus*. – *Ann. Bot. Fenn.* 39: 169–182.

- Hibbett D. S., Binder M., Bischoff J. F. et al. (2007): A higher-level phylogenetic classification of the Fungi. – *Mycol. Res.* 111: 509–547.
- Ko K. S. & Jung H. S. (1999a): Molecular phylogeny of *Trametes* and related genera. – *Antonie van Leeuwenhoek* 75: 191–199.
- Ko K. S. & Jung H. S. (1999b): Phylogenetic re-avaluation of *Trametes consors* based on mitochondrial small subunit ribosomal DNA sequences. – *FEMS Microbiol. Lett.* 170: 181–186.
- Koptík J., Hrček J., Košnar Jiří, Košnar Jan, Kout J., Mikeš V., Šoun J. & Tropek R. (2006a): Inventarizační průzkum PP Pod Smutným koutem. – Ms., 44 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- Koptík J., Košnar Jiří, Košnar Jan, Kout J., Mikeš V., Šoun J. & Tropek R. (2006b): Inventarizační průzkum PP Krasíkov. – Ms., 51 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- Kotlaba F. (1955): Nový druh mykoflory ČSR – *Trametes subsinuosa* Bres. – *Čes. Mykol.* 9: 83–90.
- Kotlaba F. (1984): Zeměpisné rozšíření a ekologie chorošů (*Polyporales* s. l.) v Československu. – *Academia*, Praha, 194 pp.
- Kotlaba F. & Pouzar Z. (1963): A new genus of the Polypores – *Pachykytospora* gen. nov. – *Čes. Mykol.* 17: 27–34.
- Kotlaba F. & Pouzar Z. (1966): Pstřeňovec – *Buglossoporus* gen. nov., nový rod chorošovitých hub. – *Čes. Mykol.* 20: 81–89.
- Kotlaba F. & Pouzar Z. (2001): Outkovka Trogova v Čechách. – *Mykol. Listy* 78: 1–5.
- Kotlaba F., Pouzar Z. & Kout J. (2010): Lokality velmi vzácného choroše sítkovce trojbarvého (*Daedaleopsis tricolor*) v České republice. – *Mykol. Listy* 113: 20–22.
- Kotlaba F., Pouzar Z. & Vampola P. (2006a): *Buglossoporus quercinus* (Schrad.) Kotl. & Pouzar – In: Holec J. & Beran M. [eds], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 82.
- Kotlaba F., Pouzar Z. & Vampola P. (2006b): *Dichomitus campestris* (Quél.) Domaňski & Orlicz – In: Holec J. & Beran M. [eds], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 111.
- Kotlaba F., Pouzar Z. & Vampola P. (2006c): *Diplomitoporus flavescens* (Bres.) Domaňski – In: Holec J. & Beran M. [eds], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 112.
- Kotlaba F., Pouzar Z. & Vampola P. (2006d): *Sistotrema confluens* Pers. – In: Holec J. & Beran M. [eds], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 208–209.
- Kout J. & Vlasák J. (2009): Vzácné choroše z České republiky, zejména z jižních Čech. – *Mykol. Listy* 108: 22–33.
- Papoušek T. [ed.] (2004): Velký fotoatlas hub z jižních Čech. – České Budějovice, 820 pp.
- Piątek M. (2005): Taxonomic position and world distribution of *Pachykytospora nanospora* (*Polyporaceae*). – *Ann. Bot. Fenn.* 42: 23–25.

Ryvarden L. & Gilbertson R. L. (1993): European Polypores 1 – Syn. Fung. 6: 1–387.

Vampola P. (1994): Poznámky k sítkovci trojbarvému – *Daedaleopsis tricolor*. – Mykol. Listy 52: 2–4.